

REVISTA MIȘCAREA

<http://www.revistamiscarea.ro/concluziile-video-conferintei-bursa-the-post-pandemic-world/>

Concluziile video-conferinței BURSA „The Post Pandemic World”

Specialiști din domeniul financiar-bancar, dar și juridic au dezbătut, aseară, mai mult de patru ore, pe marginea noii realități post pandemie, pornind de la un studiu realizat de Andre Cappon, fondatorul grupului CBM din New York, și prezentat în cadrul [video-conferinței BURSA „The Post Pandemic World”](#).

Actuala criză cauzată de pandemia de coronavirus va genera unele schimbări uriașe; infrastructura, comunicațiile și digitalizarea pot reprezenta sursa de relansare economică a statului român, după trecerea crizei sanitare; economia noastră este posibil să aibă o evoluție în W; cel mai mare pericol este populismul, în actualul context; reluarea creșterii economice după această perioadă depinde de gradul de încredere al populației și de măsurile luate de guvern – sunt doar câteva dintre concluziile ce reies în urma dezbaterilor purtate online aseară. Mai jos este prezentat studiul domnului Cappon.

Cea mai mare provocare pentru lume, în acest moment, este identificarea unei modalități de ieșire cu succes din pandemia de Covid 19, cu accent pe evitarea unor noi valuri epidemice după ce măsurile de distanțare socială vor fi relaxate, consideră Andre Cappon, președinte fondator al CBM Group din New York.

Conform acestuia, posibile soluții pe termen scurt sunt: grupurile vulnerabile (bătrâni, cei cu condiții medicale precum astmul, hipertensiune, obezitate etc.) să rămână izolate până când se dezvoltă teste/tratamente/vaccinuri eficiente și de încredere; angajații tineri, sănătoși, se întorc la muncă progresiv, utilizând măști, mănuși – se adoptă măsuri de precauție/prevenție cum ar fi spălarea des pe mâini, se evită grupurile mari de persoane etc.

Soluții pe termen lung sunt dezvoltarea testării eficiente, și în special dezvoltarea unor tratamente și vaccinuri eficiente, precum și dezvoltarea imunității de grup, spune el.

• Cât de adâncă ar trebui să fie recesiunea/depresiunea anticipată? Cât de rapidă va fi recuperarea?

Cappon adaugă faptul că toate scenariile privind proiecțiile economice și dimensiunea dezastrului depind de cât de mult va ține pandemia – câteva luni sau mai mult, dacă vom vedea izbucniri secundare ale coronavirusului cum s-au văzut în orașul Harbin, regiunea Heilongjiang din nordul Chinei.

Așteptările sunt ca pandemia să țină doar câteva luni, grație izolării sociale și progresului în materie de teste/tratament/vaccin. Însă ar putea fi mai lungă sau recurentă. De notat că, deși boala Covid-19 este foarte contagioasă, rata mortalității este mult mai redusă în comparație cu pandemiile precedente (de exemplu gripa spaniolă din 1918-1919).

În ceea ce privește anticipațiile nivelului PIB (produsul intern brut), estimările econometrice pentru SUA și Europa sunt negative pentru 2020, cu o revenire graduală anticipată pentru 2021-2022, nu în formă de V, nici chiar în formă de U. Revenirea graduală ar putea lua 2-3 ani, adică să ne întoarcem de unde am plecat înainte de pandemie.

FMI prognozează o contracție a PIB global de 3% pentru 2020, în scenariul de bază.

„Ilustrativă ar fi situația Chinei, care a anunțat că economia a început să-și revină în aprilie, dar care a anunțat un PIB negativ de -6,8% în primul trimestru din 2020 – spun chinezii așadar adevărul sau realitatea este mult mai neagră? Vor reuși să controleze noii apariții ale virusului? Ce se va întâmpla dacă China nu va mai putea exporta la fel de mult ca înainte, din cauza recesiunii și a barierelor comerciale din America și Europa?”, sunt câteva din întrebările ridicate de Cappon.

Tigrii asiatici, economiile Hong Kong, Singapore, Taiwan și Korea, precum și Japonia sunt de așteptat să aibă o revenire economică relativ rapidă, în timp ce piețele emergente – America Latină, Africa – vor experimenta cel mai probabil recesiuni mai lungi și mai adânci, fiind afectate semnificativ.

În ceea ce privește economiile dezvoltate din Vest, șomajul este de așteptat să atingă în SUA nivelurile văzute ultima dată în timpul Marii Depresiuni (25% șomaj), iar marea problemă este lipsa unor plase de siguranță la nivel social, care să ofere sprijin șomerilor. Măsurile de stimulare ar putea să fie insuficiente pentru acoperirea unor perioade lungi de șomaj, iar viitorii pensionari vor fi afectați și ei din moment ce fondurile de pensii sunt legate de piețele de capital.

În materie de falimente și incapacități de plată, acestea vor crește abrupt, asemănător cu evoluția din criza din 2008, poate chiar vor fi mai numeroase. Multe firme, în special cele de dimensiuni mici și mijlocii vor dispărea.

Efecte de ordin secund, punctate de specialist, sunt:

- după criza coronavirus, gospodăriile vor deveni foarte conservatoare (precum generația Marii Depresiuni) – economisire mai multă, mai puțin consum, evitarea datoriilor și creditelor de consum. Asta va reduce ratele de creștere a PIB, în special în lumea dezvoltată și în mod particular în SUA

- „structura societății se destramă”: prăbușiri ale sistemelor medicale, infraționalitate cibernetică în creștere, furturi din supermarket-uri, creștere generalizată a criminalității, protestelor etc., în special în ghetouri urbane din lumea dezvoltată (Statele Unite, Franța și în țări emergente precum Brazilia, Africa de Sud.

- Impactul la nivel de sectoare

Impactul la nivel de sectoare economice va varia. În prima linie vor fi sectoarele energetice, în mod special industria petrolieră americană (de șist), unde costul de producție este mai mare, la fel ca datoriile. Țările care se bazează pe industria petrolieră pentru generarea de venituri bugetare vor avea de asemenea probleme semnificative.

Alte sectoare lovite vor fi cel de retail (vânzări cu amănuntul – se vor evita mall-urile de exemplu), cel al transporturilor mari (volume mai mici ale comerțului mondial), piața comercială de real-estate (se va lucra mai mult de acasă), precum și piața real-estate rezidențială (se vor evita orașele aglomerate, cu densitate mare a nr. de locuitori).

Sectorul de IT&C ar putea fi cel mai mare beneficiar al crizei, în special în zona de soluții internet, infrastructură IT, telecomunicații mobile, platforme IT pentru educație, sănătate etc. Industria farma va beneficia și ea de pe urma pandemiei, precum și zona logistică de transport (Uber, FedEx și alte servicii de curierat), comerțul online și industria agribusiness, punctează Andre Cappon.

- Cum vor finanța guvernele și industriile revenirea? Se vor putea descurca cu atâta datorie?

În Statele Unite, pachetul de stimulare al guvernului federal de peste 2 trilioane de dolari include, potrivit analistului:

- pentru persoanele fizice: stimulente bănești (bani din elicopter) plătite de guvern, beneficii de șomaj mari, scutire temporară de la plata creditelor de studiu;

– pentru companii: pachete de salvare către industrii americane esențiale și strategice precum companiile aeriene, credite cu dobânzi scăzute pentru plata salariilor și altor cheltuieli imediate, extinderea termenelor de plată a taxelor, companiile care au restanțe la plata chiriilor pot fi date afară dacă au fost afectate de coronavirus.

Pachetul complet se ridică la peste 10% din PIB-ul SUA, însă continuă să fie relevantă întrebarea dacă „e destul?”. Asta în condițiile în care o funcționare a economiei la doar 50% din capacitate pe o perioadă de 3-6 luni înseamnă o contracție a PIB între 12,5% și 25%, PIB care dispare, spune Cappon. Aici se adaugă și alegerile prezidențiale din noiembrie care vor exacerba diferențele de opinie de la nivelul populației și spectrului politic.

În Europa, o practică este ca guvernele să plătească ajutorul de șomaj pentru companii ca să nu explodeze numărul oamenilor fără locuri de muncă.

Totodată, pentru a ușura povara datoriei, băncile centrale acționează ca facilitatori de ultimă instanță prin achiziția de titluri financiare (tiparniță) pentru a oferi lichiditate piețelor care în schimb să împrumute guvernele și mediul de afaceri. Ca urmare, firmele cu acces la piețele de datorii (cu rating investment grade – recomandat pentru investiții) emit datorie pentru a supraviețui crizei. În ceea ce privește companiile fără rating Investment Grade, acestea au costuri de finanțare mai mari la orice datorie emisă.

Criza va duce la o creștere abruptă a deficitelor publice, asta în condițiile în care nivelurile datoriilor guvernamentale sunt deja foarte ridicate.

În esență, ca bottom line, arată Cappon, toată lumea care poate să împrumute bani va împrumuta. Datoria guvernamentală în raport cu PIB va crește foarte rapid (și din cauza scăderii economice), iar la fel va crește și datoria privată în raport cu PIB.

Nivelurile datoriei publice în anumite țări este deja ridicat: în Statele Unite raportul datorie/PIB este de 120%, în Japonia de 230%, în Italia (țara cea mai vulnerabilă din zona euro) de 135%. De notat că, potrivit unui studiu al Băncii Mondiale, când datoria publică în raport cu PIB depășește 70-80%, creșterea economică ajunge să sufere și să scadă.